

na fotke igumen Ignatij Čokina

Kúpou tohto časopisu podporujete pravoslávnu mládež.

Spasi Vás Hospodi!

**Obálka: Blahodatný oheň
Prednáška v Ladomírovej**

ISTINA - mesačník, ročník XIX./2014, **Vydáva:** Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS, IČO: 17075947, www.bpm.orthodox.sk, tel.: 0948 509 980, e-mail: istina12@gmail.com,

šéfredaktor: Miroslav Knap, **zástupkyňa šéfredaktora:** Nika Šoltýsová, **redaktori:** prot. Štefan Pružinský ml., prot. Peter Savčák, prot. Peter Soroka, protodiakon Ján Husár, diakon Miroslav Humenský, čtec Alexander Haluška, čtec Matúš Kostičák, čtec Ľuboš Savčák, čtec Miloš Surma, čtec Patrik Palasiewicz, čtec Daniel Omaska, Ioánn Haladej, Marcela Hvižďáková, Zuzana Sadilková, Juliána Polakovičová, Tatiana Mihaličová, Radka Baková, Silvia Knapová, Štefánia Šáková, **pokladníčka:** Veronika Zacková, **technickí redaktori:** čtec Michael Brych, Marcela Hvižďáková, **detská stránka:** Janka Kobanová, Lenka Tabáková, Anička Fed'ová, **redaktori pre distribúciu:** jerej Miroslav Pavlenko, Adriána Pavlenková, **korektúra:** prot. Peter Kormaník

Vychádza 12-krát do roka. Ročný príspevok 5,40 + poštovné 5,00 €

Vaše finančné príspevky posielajte na adresu: Redakcia ISTINY, Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS, Bayerova 8, 080 01 Prešov; prípadne na účet Istiny: 4008409298/7500.

Cirkevne schválené s **blahoslavením vладыky Rastislava**. Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky v súlade s učením Cirkvi. Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

ISSN 1335-6739, Číslo indexu: EV 3633/09

- 3 **Čo pre mňa znamená pravoslávie**
- 4 **O nemoci človeka**
- 5 **Predpaschal'nýj čas**
- 6 **Vypočuj moju modlitbu**
- 8 **Cesta do Emauz**
- 10 **Sv. Artemon Laodikijskij**
- 12 **Ikona „Vilenskaja“**
- 13 **Poučenie sv. Jána Zlatoústeho**
- 14 **Stvorenie sveta**
- 15 **Detská stránka**
- 19 **Prosba za dcéru**
- 20 **Otázky a odpovede**
- 21 **Naše telo**
- 22 **Rozhovor s mitr. prot. J. Čokinom**
- 24 **Jeleopomazanie**
- 25 **Igumen Ignatij Čokina**
- 26 **Sv. Alexij Tóth**
- 28 **Recepty**
- 29 **Odkrytie pozostatkov**
- 29 **Pozvánka**
- 30 **Prednes v Medzilaborciach**
- 31 **Pozvánka**

Pravoslávie – jediná, pravá a svätá Cirkev. Cirkev, ktorá dáva zmysel životu a chuť bojovať. No hádky a roztržky nie sú bojom spravodlivých kresťanov, ale bojom zbabelých a vášňami zaslepených ľudí, ktorých viac ako ich vlastné hriechy, trápia tie cudzie.

Nie je práve naša Cirkev tá bohatá pokladnica, ktorá nám plným priedrôtím ponúka klenoty z hĺbky svojho srdca? Klenoty v podobe poučení svätých otcov, ktorí oplývajú duchovnými skúsenosťami? Práve oni sú tí, ktorí sa zľutovali nad nami a darovali nám aspoň tých pár slov o praktickom živote s Christom. Slová o duchovnom zápase, modlitbe srdca a neustálej myšlienke na Boha, nášho nebeského Otca. Ponúkajú nám „návod“ na svätý, teda zdravý a slobodný život, založený na skúmaní vlastného srdca a zaoberaní sa svojím vlastným duchovným napredovaním.

Nie je Cirkev tá milujúca matka, pripravená pohliadit' zbité duše svojich detí? Sú dni, kedy sa človek cíti ako zbitý alebo akoby sa na neho zvalila ťarcha celého sveta. Existuje ťarcha každodenná, tá, ktorá vyplýva z bežného života človeka, a tú musíme zvládnuť ako každý bežný človek. Potom je ťarcha umelá, ktorú si vyrábame sami. Sami svojím vlastným pričinením. Zaoberáme sa vecami, ktoré sa nedajú zmeniť a ktorým vôbec nepomôže to, že sa nimi budeme zaoberať.

Cirkev ako taká je svätá, jediná, pravoslávna bez ohľadu na to, s akými ľuďmi sa v nej stretávame. Našou jedinou starosťou by mal byť boj s vlastnými vášňami a neustále pamätanie na Boha. Každý deň by sme mali prežiť s otázkou na perách: „Čo by urobil Christos na mojom mieste?“ Ved' On zostúpil z nebies, vzal na seba ľudské telo, žil medzi ľuďmi a veľmi dobre nás chápe. Navyše nám dal príklad a ukázal nám, že aj v ľudskom tele sa dá dosiahnuť svätosť. Ved' koniec koncov boli sme stvorení na obraz a podobu Boha. A Cirkev? Tá sa nám to snaží uľahčiť a pomôcť nám ako sa len dá, a to v podobe svätých Tajín. Stačí tú pomoc len prijať a žiť sväto natoľko, nakoľko to dokážeme.

Pripravila: **Štefánia Šaková**

„Keď som Ho uvidel, padol som Mu k nohám ako mŕtvy“ (Zj 1,17).

Takto sv. Ján Teológ padol ako mŕtvy, uvidiac Hospoda Isusa v sláve. Svätý Ján, milovaný učeník Isusa, evanjelista, bezúhoný človek ľúbiaci Hospoda, horlivec svätyne – nemohol ustáť na nohách, ani zachovať v sebe ducha, keď uvidel svojho Učiteľa v Jeho nebeskej sláve a sile! Preto padol ako mŕtvy.

Ako potom má zniesť prítomnosť Hospoda a Jeho pohľad, podobný plameňu ohňa ten, kto sa prehrešil proti Nemu, búril sa proti Nemu, rúhal sa Jeho menu, pohŕdal Jeho láskou a obetou, vysmieval sa Jeho Krížu, šliapal po Jeho prikázaniach, prenasledoval Jeho Cirkev, urážal duchovných, zabíjal Jeho verných? Čo sa stane s nimi pred tvárou Hospoda, keď svätý Ján padol ako mŕtvy? Čo bude s tými, ktorí písali a siali rozvrat? S vychovávateľmi, ktorí zabíjali vieru v mladých dušiach? So skeptikmi, pochybovaním otravujúc ľudí? So zlodejmi a zbojníkmi? S tými, čo zabíjali deti? Čo sa stane s Christovými vrahmi, keď Christov priateľ padol ako mŕtvy pred nevysloviteľnou žiarou Jeho slávy? Práve taká nesmierna sláva, sila, moc, krása, panstvo, svetlo a veľkosť Hospoda Isusa, vzkrieseného a nanebovstúpiaceho, že dokonca aj Jeho najbližší priatelia, ktorí tri roky bez strachu hľadeli na Jeho tvár na Zemi, padajú ako mŕtvi, uvidiac Jeho tvár na nebesiach, po utrpeniach, smrti a víťazstve!

Hospodi, preslávený a presilný, osviet' nás a oživ Tvojou silou a slávou! Tebe sláva a pochvala na veky! Amiň.

Spracoval: **čtec Ľuboš Savčák**

Zdroj: Ochridský prológ

PRAVOSLÁVNA BOHOSLOVECKÁ FAKULTA
PREŠOVSKÉJ UNIVERZITY V PREŠOVE
Vám ponúka možnosť študovať:
študijné programy v študijnom odbore
3.1.14 SOCIÁLNA PRÁCA

CHARITATÍVNA A SOCIÁLNA SLUŽBA
(Bc., Mgr. a PhD.) a
PREVENTÍVNA SOCIÁLNA PRÁCA
(Bc.)

Študentom sú zdarma ponúknuté
špecializačné kurzy napr. na zlepšenie
komunikačných kompetencií, sebapoznania,
zvládanie stresu, na riešenie konfliktov a pod.

Člen renomovanej svetovej
organizácie, ktorá určuje
smerovanie v sociálnej práci.

Najlepšia fakulta
svojho druhu na Slovensku
v roku 2012.

študijný program
PRAVOSLÁVNA TEOLÓGIA
v študijnom odbore
2.1.15 PRAVOSLÁVNA TEOLÓGIA
(Mgr. a PhD.)

Jediný Inštitút gréckeho jazyka
na Slovensku

Možnosť sebarealizácie a praktického
vzdelávania v OZ ANGELOS, NS SMILE
BPM - SYNDESMOS

Masarykova 15
080 01 Prešov

č. tel. 051/7724729; 051/7721216, mobil: 0905 572 879
<http://www.unipo.sk/pravoslavna-bohoslovecka-fakulta>

Dorohý vozľublený brať a sestrý v Isusu Christu, sme v prekrasňým čaši - vo Velikým post'í. Zname barz dobri, že tot čas, v kotrým ša nachodime, je pripravou na velike svjato, a to na Voskresenije našoho Spasitel'a Iisusa Christa, Paschu Christovu.

Svjata Pascha je prekrasňým časom pro šýtkých christijaňiv a v tot čas sobi pripominame výt'azstvo Spasitel'a Iisusa Christa nad hrichom i smert'ou. Cerkov totu pravdu pokladat za časť našoj spasý. Svjata Pascha je svjatom duchovnoj radosti a Christos svojou krovjou zmýl našý šýtký hrichý i výkupil nas, a zato Ho nazývame i Výkupitel'om. Neľemže nas očistil od hricha, ale cez svjate chreščíňa, miropomazaňa a Eucharistiju ša s nami jak Bohočelovik i zjednotil. Keď Iisus Christos je Počatok, tak t'iž i totý, kotrý v Neho uviril'i, mušat býti voskresený ku vičnomu žývotu. Ťilesna smert' je len dočasne usnuťa, bo čelovik je stvorenýj pro vičnosť. Musime ša bojati duchovnoj smerti, bo pravi duchovnýj žývot je pro christijaňiv bars dôležitýj.

Svitloje Christovo Voskresenije výzývat šýtkých ku tomu, žeby ša zjednotil'i v jedinoj, velikoj a pokojnoj radosti, kotra vývolavat spoločnu lasku a želaňa odpušťati. Bo i Christos neľem odpušťal, ale зробil z nas d'itinu Božu.

Pred svojim Voskresenijom nas Hospod' učil o vičnom žývoťi a svojim Voskresenijem potverdil, že Vin je Voskresenije a Žývot (Jn 11, 25). V Nim je povnost' svjatosti i čistotý a Vin výhral nad zlom a nad samou smert'ou. Vo švitl'i Christovoho Voskresenija vidime Joho krest jak znamenije velikoj Božoj ľubvi. Jak čítame v svjatým Jevanheliu „Bo Boh tak ľubil švit, že dal svojoho jedinoho Sýna, žeby kažďýj, chto v Ňoho virit, nezahýnul, ale mal žývot vičnýj.“ (Jn 3, 16). Ožývujucýj Christov chrest – znak našoho christijanskoho žývota, žarit v švitl'i Joho Voskresenija. V tým švitl'i je vidno šýtko inakše. Vývadžat nas z kruhu každodenných starostej i problemiv a vede nas do obdobia, v kotrým žýjeme a potim daľej do vičnosti. Christos Spasitel' nam zaručuje našu bezsmertnosť, bo i jak dobri zname u Boha je šýtko možne. Keď je podľa julianskoho kaľendarja Velika subota, v Jerusal'imským chrami Voskresenija Hospodňa v Božým hrobi, zostupuje svjatýj Blahodatnýj oheň, a to ľem raz do roka. V tým časi suť tam týsjači ľudej, kotrý možut zažýti totu Božu blahodať. Tot oheň je obrazom pervotnoho rajskoho švitla, kotrýj neškodil čeloviku. Je tomu tak i pri schodžiňu Blahodatnoho ohňa, kotrýj na začatku nepaľit a ľude sobi ho prikkladajut k svojomu t'ilu. Pamjatajme, že Christos v nas žýje, ľem ked mý skutočni a s laskou, virou prijimame Christovo zmiriňa.

Praju Vám všýtkým veľo Božoj blahodaťi, radosti, uprimnoj laský i silý výtrimati v tým velikým post'í, i tak radostni ša dožýti švitloho Voskresenija Hospodňa.

Prihotovil: **Ioánn Haladej**

Použitá literatúra: Sväté písmo, cesta k Bohu, kázne otca Kernaševiča.

Podľa svätých Otcov bol 4. žalm napísaný po jednom z víťazstiev kráľa Dávida nad vojskom syna Absolóna, a tak nasledujúce slová adresoval jeho porazeným vojakom. Nazýva ich ľudskými synmi, čo znamená, že sú synmi tohto sveta opantaní svetskou márnivosťou, ktorých srdce je zaťažené, pripútané k pozemským veciam a starostiam.

4, 3 – СЫНОВЕ ЧЕЛОВѢЧЕСТІИ, ДОКОЛѢ ТЯЖКОСЕРДІИ;
ВСКЪЮ ЛЮБИТЕ СЪЕДѢ И НЩЕТЕ ЛЖИ; – Synovia ľudskí!,
 dokedy budete ťažkého srdca? Prečo milujete márnosť a vyhľadávate lož? – Dávid pozornosť vojakov obracia na to, čo ich zviedlo z pravej cesty, odvieďlo od pravdy – obľúbili si márnivosť a hľadajú to, čo je založené na klamstve. Radí im, aby sa obrátili k Bohu, k cnostiam a zanechali falošné nádeje. Ako dodáva svätý Atanáz, tieto slová boli povedané tým, ktorí si mysleli, že mnohopočetným vojskom dokážu chytiť spravodlivého. No táto ich nádej je márna a falošná.

„Synovia ľudskí!“ – Tento výraz je osobitosťou hebrejského jazyka. Pod týmto označením máme ľudí, ktorí sú poškvrnení hriechom a náklonní k zlu. Svätý Ján Zlatoústý sa pýta: „Koho prorok nazýva synmi ľudskými? Ľudí žijúcich poškvrnene a naklonených k zlu? Či nie my všetci sme ľudskými synmi? Podľa prirodzenosti sme všetci synmi ľudskými (ľuďmi), no podľa blahodate nie – sme predsa Božími synmi. Tento dar synovstva budeme mať dovtedy, kým v sebe uchráňime Boží obraz zachovávaním prikázaní, cnostným životom, pretože tí, ktorí sa stali Božími synmi podľa blahodate, musia vyjadrovať tento obraz svojím životom.“ Veď aj sám Boh povedal: „Povedal som, ste bohmi, synmi Najvyššieho ste všetci, no ako ľudia zomriete“ (Ž 81, 6).

„Ťažkého srdca.“ – Dávid tak nazval synových spojencov, zlákaných ľstivými a márnivými príslubmi Absolóna, ktorí podľahli klamstvu a svetskej márnivosti. No takto môžeme nazvať všetkých ľudí ťažkého srdca, ľudí krutého srdca, ľudí pripútaných k zemi a s kamennou mysľou (nepokorných). Srdce človeka bolo stvorené ľahké, túži po výšinách, po dobre, no my ho zaťažujeme vášňami – hriechmi. Čím viac hrešíme, tým viac je srdce ťažšie a smeruje k zemi. Čo môže srdce urobiť ľahkým? Cnostný život. Preto naše srdce nerobme ťažkým, aby nezahynulo, nepotopilo sa ako koráb, ktorý nesie nadmernú záťaž.

„Prečo milujete márnosť a vyhľadávate lož?“ – Márne je úsilie človeka, keď sa náhli za pozemskými vecami. Prorok sa týmito slovami obracia nielen k svojim nepriateľom, ale k všetkým ľuďom, ktorí sú priveľmi pripútaní k pozemským veciam, ctia ich ako niečo trvalé, ako niečo, čo nepodľahne zmenám. Milovať máme predsa Boha a blížneho, nie márnosti a lži.

4, 4 – И ОУБѢДИТЕ, ІАКЪ ОУДАНН ГДѢ ПРИБНАГО СВОЕГО. ГДѢ ОУСЛЫШИТЕ МЯ, ВНЕГДА ВОЗВѢЩАИ МН КЪ НЕМЪ. – Vedzte však, že Hospodin urobil divným svojho prepodobného. Hospodin ma vypočuje, len čo k Nemu zvolám. – Dávid v tomto verši odкрýva ďalší rozmer skutočného bohatstva – mať Boha neustále za svojho Pomocníka a Ochrancu.

Hovorí, že mu Boh daroval víťazstvo, postaví ho opäť na jeho trón, no najmä, vždy, keď k Nemu zvolá, vypočuje ho. Vyjadril tu svoju úplnú oddanosť Bohu, za ktorú bol odmenený. Slová sú adresované k ťažkým srdciam. Je to vlastne výzva, aby zmúdreli a spoznali ohromnú moc Hospodina a blahú činnosť Jeho prozreteľnosti.

„Hospodin urobil.“ – Nie človek má moc konať či víťaziť. To mu môže dožiť len samotný Boh. Veď ako inde žalmista hovorí: „Ak Hospodin nepostaví dom, márne sa namáhajú stavitelia, ak Hospodin neochráni mesto, zbytočne strážca bdie“ (Ž 126, 1). Aj samotný Christos to potvrdil slovami: „Bezo mňa nemôžete nič urobiť“ (Jn 15, 5).

„Urobil divným.“ – Blažený Theodorit hovorí, že divný znamená nevinný, taký, ktorý nikomu neublížil, neurobil iným nič zlé, no aj napriek tomu musel zniesť mnoho útrap. Boh Dávida urobil známym, významným, slávnym, obdivuhodným, pretože Mu bol oddaný, a preto bol divným, čudákom v očiach nerozumných ľudí. Svätý Ján Zlatoústý vidí v tomto verši poučenie o tom, ako je možné poznávať Boha. Písmo hovorí o možnosti poznania Boha a Jeho prozreteľnej starostlivosti o svet a človeka prostredníctvom Zjavenia alebo stvoreného bytia. V druhom prípade to raz robí cez harmóniu v stvorení (cez nebeské telesá a pod.) alebo cez udalosti a okolnosti v živote Božích služobníkov (i celých národov). Takýmto služobníkom, zo života ktorého sa môžeme mnohému naučiť o Bohu a Jeho skutkoch, je aj prorok Dávid. Boli nimi aj Noe, Abrahám, Izák, Jakub, Jozef, Jób, Daniel a mnohí ďalší.

„Svojho prepodobného.“ – V historickom zmysle Dávid hovorí o sebe. No svätý Gregor Nysský a svätý Ján Zlatoústý pod prepodobným (svätým), ktorého Boh urobil divným, rozumejú Božieho Syna, Isusa Christa. Prepodobnými nazývame ľudí, ktorí svojím životom dosiahli veľkú podobnosť s Bohom, t.j. Božiu podobu v sebe rozvinuli takmer k dokonalosti.

„Hospodin ma vypočuje.“ – Dávid tu použil budúci čas, hoci ho Boh už vypočul. No nie je to chyba, pretože týmto výrokom chcel prorok oboznámiť všetkých ťažkého srdca, že mu milosrdný Boh bude stále na pomoci, že nebude času, kedy by ho nevypočul. Je to odhodlané a pevné vyjadrenie jeho viery v Hospodina, Jeho pomoc a záštitu, vyjadrenie nádeje, ktorá posilňovala Dávida počas celého jeho života.

„Len čo k Nemu zvolám.“ – Tieto slová slúžia ako dôkaz rýchlosti Božej pomoci v kráľovom živote. Ešte len zvolá a už je vypočutý. Výraz len znamená v tomto prípade hneď. Spravodliví ľudia sú presvedčení, že Boh vypočuje ich modlitby, že odpoveď pošle ešte skôr, než stihnú dopovedať svoju prosbu. Preto sa k Nemu obracajú nielen ako k Bohu, ale najmä ako k svojmu milostivému Otcovi.

Pripravil: **protodiakon Ján Husár**

Použitá literatúra:

Афанасий Великий, св.: Творения в четырех томах. Том 4. Москва: Спасо-Преображенский Валаамский монастырь 1994.

ИОАНН ЗЛАТОУСТ, св.: Творения. Том 5. Свято-Успенская Почаевская Лавра 2005.

ВАСИЛИЙ ВЕЛИКИЙ, св.: Беседы на псалмы. Московское Подворье Свято-Троицкой Сергиевой Лавры, 2000.

РАЗУМОВСКИЙ, Г.: Объяснение священной Книги псалмов. Москва 2006. ISBN 5-7429-0120-8.

V deň Vzkriesenia nášho Hospoda Isusa Christa odišli dvaja Jeho učeníci z Jeruzalema do dediny Emauzy. Boli to dvaja z „ostatných“ učeníkov, čiže učeníkov, ktorí neboli priamo z 12 apoštolov. Jeden z nich sa volal Kleofáš a druhý podľa tradície evanjelista Lukáš (Lk 24,3).

Dedinka Emauzy sa podľa Lukáša nachádza vo vzdialenosti 60 stadií (cca 11 km) od Jeruzalema. V Starom Zákone sa uvádza v 1 Mak 3,30 ako dôležitý strategický bod, ktorý chceli mať vo svojej moci Sýrčania i Židia. Dôvodom, že v čase Isusa boli Emauzy len malou dedinou – osadou, sa zaslúžili zložité pomery v Judsku po smrti Herodesa Veľkého. Po jednom napadnutí rímskej vojenskej jednotky a zabíj stotníka Areosa prišiel do Emauz Varus a mestečko spálil. V období židovskej vojny mestečko Emauzy opäť získalo strategický význam.

Vespasián v ňom umiestnil piatu rímsku légiu, aby dozerala nad touto oblasťou. Na počesť víťazstva nad Židmi Emauzy dostali nové pomenovanie - Nikopolis.

Počas cesty do Emauz učeníci viedli intenzívny rozhovor o Isusovi, Jeho osobe i činnosti, ale najmä o Jeho smrti, ktorá nastala pred necelými tromi dňami. Predovšetkým riešili problém, ktorý tak často vystupuje v celom Novom Zákone: nutne chceli poznať odpoveď na otázku, kto je Isus. Ich rozhovor prezrádza, že mali odlišné názory na Jeho osobu i na celé Jeho vykupiteľské dielo, ale zároveň boli smutní, že už nie je medzi nimi. Ako hovorí sv. Gregor Veľký: „oni Ho milovali, ale aj pochybovali o ňom.“

Keď sa k nim na ceste Isus pridá, videl predovšetkým ich skleslosť a neistotu, počul ich pesimistické a rozpačité reči, spýtal sa ich, o čom tak vášnivo diskutujú. Táto otázka ich zaskočila a zronení sa ho spýtali: „Či snáď ty si jediný návštevník Jeruzalema, ktorý nevie, čo sa tam v tieto dni stalo?“ Nato sa ich Isus spýtal, čo sa vlastne stalo, aby si vypočul ich vyznanie, ich názor a mohol naň reagovať (Lk 24, 14-18).

Zo slov idúcich učeníkov v Evanjeliu podľa Lukáša vyplýva, že prijímali Isusa ako proroka, ktorý pochádza od Boha a ktorý sa vyznačoval mocnými skutkami a slovami. Avšak ich mesianistické nádeje sa takmer v ničom nelíšili od súčasných židovských predstáv, názorov a mali predovšetkým politický, zemský charakter. A v takom prípade museli zákonite prísť k názoru, že Isus takým Mesiášom nie je. Vo veci zodpovednosti za Isusovu smrť sa jednomyselne zhodli na tom, že to boli poprední muži Izraela, veľkňazi, farizeji, sadukeji, členovia Synedriu, ktorí sami rozhodli a žiadali usmrtienie Isusa, ale to isté žiadali od rímskej moci, prokurátora Piláta (Lk 24, 19-20).

Učeníci Isusovi, ktorého nespoznali, povedali: „A my sme dúfali, že On vykúpi Izrael“. Tieto slová učeníkov prezrádzali ich duchovný stav, ktorý im dovolil, aby sa po smrti svojho Učiteľa vrátili naspäť domov: Od chvíle, keď Isus zomrel na kríži, uplynuli takmer tri dni a to im naznačovalo, že niet žiadnej nádeje na to, aby sa k nim Isus vrá-

til ako živý. Duša človeka, ako verili, zostáva pri svojom tele iba tri dni. Dokonca ani prvé správy o Isusovom zmŕtvýchvstaní, prorocké i Isusove slová, ich nesklonili k tomu, aby ešte nejaký čas zotrvali v Jeruzaleme a presvedčili sa, aká je skutočná pravda a situácia (Lk 24, 21-24).

Na učeníkmi vyslovenú skepsu a neistotu musel Isus reagovať. Z jednej strany v duchu svojej zhovievavosti a lásky k človeku, k ľudským slabostiam, ale zo strany druhej pravdivo a nekompromisne. Isus týmto učeníkom objasňoval mesianistické predpovede nachádzajúce sa v knihách Mojžišových i v knihách prorokov. Vysvetlenie vyžadovali predovšetkým tie predpovede, ktoré hovorili o Mesiášovom utrpení, napr. proroctvo o Božom Služobníkovi (Ebed Jahwe) u Izaiáša, ktoré z hľadiska spolitizovania mesianizmu Židmi boli pre mnohých pohoršením a bláznovstvom (1 Kor 1, 18). V každom starozákonnom proroctve bola vyjadrená nemeniteľná vôľa Božia, ktorú Isus potvrdil slovami a naplnil mocnými skutkami. Preto Isus vyzval učeníkov, aby prijali celú starozákonnú zvesť, ktorá sa týkala Jeho osoby i celého vykupiteľského diela. Dobré poznanie Božej vôle robí človeka schopným rozumieť osobe Isusa Christa i Jeho veľkému vykupiteľskému dielu a uveriť, že On je ozaj pravý Mesiáš a Spasiteľ, že cez svoje utrpenie, ktoré bolo Jeho údelom a poslaním, vstúpil do nebeskej slávy a je Bohom oslávený. A k sebe privedie aj všetkých tých, ktorí v Neho veria a zachovávajú Mu vernosť (Lk 24, 25-27).

Keďže sa deň schýlil k večeru, učeníci požiadali Isusa, aby zostal s nimi a pozvali Ho k stolu. V čase stolovania sa Isus správal ako hosťiteľ, ako otec rodiny, lámal chlieb a rozdával ho prítomným pred použitím ďalších pokrmov. V tej chvíli sa učeníkom otvorili oči a spoznali Ho, avšak v tom sa sám Isus stal pre nich neviditeľný (Lk 24, 28-32).

Toto nečakané stretnutie s Christom popudilo učeníkov k tomu, že sa ihneď, hoci už bola noc, vrátili do Jeruzalema, aby sa spolu s ostatnými učeníkmi a apoštolmi tešili z toho, že ich Učiteľ žije, že vstal z mŕtvych ako skutočný Mesiáš. Tí im to potvrdili, že Isus je ozaj živý, že sa ukázal apoštolovi Petrovi, ktorý ešte stále ťažko znášal svoju trojitú zradu Učiteľa (Mk 16, 7; 1 Kor 15,5).

Boh teda nenechal svojho Pomazaného v hrobe, vzkriesil ho z mŕtvych a táto pravda sa stala súčasťou apoštolského svedectva, apoštolskej i cirkevnej Tradície, rovnako tak súčasťou liturgickej zbožnosti, v ktorej si reálne, sviatosťne pripomínáme smrť a Vzkriesenie Christovo, ako nám to sám prikázal: „Toto čiňte na moju pamiatku“.

Pripravil: **Miroslav Knap**

zdroj: PRUŽIŇSKÝ Š., Evanjelium podľa Lukáša /Kapitola 13-24/, Pravoslávne biblické komentáre 3/2, PU v Prešove, Pravoslávna teologická fakulta 2006, s. 320-324.

Svjaščennomučeník Artemon sa narodil v prvej polovici 3. storočia v Laodikii Sirijskej kresťanským rodičom. Od mladosti zasvätil svoj život službe Cirkvi. V šesnástich bol postrihnutý za čteca a slúžil ďalších 12 rokov. Za srdečnosť k slúženiu Božích služieb ho svätiteľ Sisiniј rukopoložil na diakona.

S takým istým zápalom i pozornosťou slúžil svätý Artemon 28 rokov ako diakon a potom ho rukopoložili na presbytera (kňaza). Tridsaťtri rokov slúžil kňaz Artemon medzi pohanmi. Keď cisár Dioklecian (r. 284 – 305) začal kruté prenasledovanie kresťanov, Artemon bol už starcom. Cisár vydal

rozkaz, podľa ktorého všetci kresťania museli priniesť žertvu (obet') idolom. Keď sa biskup Sisiniј dozvedel o skorom príchode vojsk na čele s vojvodcom Patrikijom, vzal so sebou kňaza Artemona, prenikol na pohanské obetovisko bohyně Artemidy. Rozbili a spálili tam všetky sošky bôžikov.

Biskup Sisiniј so svätým Artemonom zhromaždili svoju pastvu v chráme a vrúcne ich prosili, aby ostali pevní vo viere a nezľakli sa vyhrážok mučiteľov. Patrikij po svojom príchode do Laodikie vystrojil päťdňové slávnosti na počesť pohanských bohov. Hneď sa vydal k obetnému miestu Artemidy, aby priniesol obeť. Keď sa dozvedel, kto zničil obetné miesto s oddielom vojakov, hneď sa vydal ku chrámu, kde sa modlili kresťania.

Patrikij ešte nedošiel ku chrámu, keď zrazu jeho telom zalomcovala zimnica a hneď na to silná páľava zaliala jeho telo. Oslabol tak, že nevládal ísť ďalej a iba ho odniesli do najbližšieho domu pri ceste. „Kresťania ma prekliali a ich Boh ma teraz mučí,“ povedal ľuďom okolo a Patrikijove modlitby k idolom nijako neľavovali jeho utrpenie. Poslal posla po svätiteľa Sisiniја, aby mu ten pomohol a ako odmenu sľúbil dať urobiť zlatú sochu biskupa. Biskup mu odkázal: „Nechaj si svoje zlato, ale keď sa chceš uzdraviť, uver v Christa!“

Vojvodca sa zľakol smrti a uveril v Christa. Po modlitbe svätiteľa Sisiniја jeho choroba zmizla. Ale zázrak nijako nezmenil dušu pohana. Hoci sa neopovážil položiť ruku na biskupa Sisiniја, vybral sa vypĺňať cisárov rozkaz do iného mesta do Cézarey. Po ceste stretol starca, za ktorým šlo po pároch šesť divokých oslov a dva jelene. Bol to kňaz Artemon.

Patrikij sa teda vypytoval, akože je možné za sebou viesť také divé zvery. Artemon mu odpovedal, že Christovmu menu sa podriaďuje všetko vo svete a pre pravú vieru v Christa nie je nič nemožné. Od pohanov sa dozvedel, že starec, ktorého stretol, je ten Artemon, ktorý zničil Artemidin chrám. Prikázal ho zatknúť a odviesť do Cézarey. Svätý Artemon bez strachu kráčaľ za vojakmi a zvieratám prikázal ísť ku biskupovi Sisinijovi. Jeden z jeleňov dostal od Boha dar slova a rozpovedal biskupovi, čo sa na ceste stalo. Sisinij mu poslal po diakonovi do väzenia blahoslovenie a prosforu.

V Cézareí priviedol Patrikij Artemona na súd a nútil ho, aby obetoval v chráme bôžika Asplepija. V tomto chráme žilo mnoho jedovatých hadov. Šamani nikdy neotvárali dvere do chrámu skôr ako priniesli idolu obeť. Artemon však prizývajúc meno Isusa Christa smelo vošiel do chrámu a vyviedol odtiaľ so sebou obrovské množstvo hadov. Pohanovia sa dali na útek. Tu ich však Artemon zastavil a fúknutím hadov zabil. Jeden zo šamanov, Vitalij, uveril, že Christos je pravý Boh a poprosil, aby ho Artemon pokrstil.

Patrikij si myslel, že Artemon zabil zmyje kúzľami a zase ho začal vypočúvať. Vtedy do Cézarey pribehol jeleň, ktorý hovoril so svätiteľom Sisinijom. Jeleň lízal nohy mučenika a vtedy ešte raz dostal od Boha dar reči, pokarhal Patrikija a predpovedal mu skorú smrť vo vriacom kotli. Vojvodca sa však zľakol, že Artemonove zázraky privedú k viere v Christa ešte viac ľudí, a tak ho prikázal mučiť do smrti.

Obrovský kotol naplnili vriacou smolou a vojaci mali doň vhodit' svätého Artemona. Patrikij sa chcel presvedčiť, či smola naozaj vrie, a tak na koni podišiel ku kotlu. Vtedy dvaja anjeli v podobe orlov ho zdrapili a hodili do kotla, ale mučeník Artemon ostal nažive. Pomodlil sa a zo zeme vytryskol prameň, v ktorom pokrstil šamana Vitalija a mnohých druhých, ktorí uverili v Christa. V nasledujúce ráno svätý Artemon dal prijať sväté Dary novopokrsteným. Biskup Cézarey prišiel pozdraviť Artemona. Práve on označil miesto, kde bol mučený svätý Artemon a neskôr založil na tomto mieste chrám. Mnohí z tých, čo sa nechali pokrstiť svätým Artemonom, sa neskôr stali diakonmi, kňazmi a Vitalij sa stal biskupom Palestínskym. Svjaščennomučeník Artemon počúvol volanie Božieho hlasu a s evanjeliovou zvesťou sa dostal až do Ázie, do dediny Vuli. Po ceste ho uchytil anjel a preniesol ho do dediny, ktorá mu bola odkrytá vo videní. Tam mnohých obrátil k viere v pravého Boha a pokrstil. Pohanovia ho však chytili a sťali. Svätý kňaz a mučeník (svjaščennomučeník) Artemon odovzdal svoju nesmrteľnú dušu do rúk svojho Stvoriteľa v roku 303.

Deň pamiatky je 13. apríl.

Svjaščennomučeníč Artemone, molí Boha o nás!

Spracoval: **čtec Alexander Haluška**

Zdroj: www.pravoslavie.ru, kniha „Žitija svjatyh svjatileľa Dimitrija Rostovskogo“

„Vilenskiju“ (Vilniusku) ikonu Božej Matky napísal svätý evanjelista Lukáš. Dlhý čas bola rodovou svätynou gréckych panovníkov v Konštantínopole. V roku 1472 ikonu do Moskvy preniesla Sofia Paleolog, manželka veľkého moskovského kniežaťa Jána III. (1462 – 1505). V roku 1495 veľké knieža požehnal touto ikonou svoju dcéru Elenu pri jej vydaji za litovského kráľa Alexandra. Pamiatka prenesenia ikony do Vilniusu je ustanovená na 15./28. februára. Neskôr svätú ikonu dali do chrámu Jána Krstiteľa, v ktorom bola kňažná Elena pochovaná. Nakoniec ikonu preniesli do Vilniuského Sväto-Trojického monastiera.

Sviatkovanie ikony je ustanovené na 14./27. apríla.

Modlitba:

Ó vsemilostivaja Hospože, Caríce Bohoródice, ot vsích rodóv izbránnaja i vsími ródy nebésnymi i zemnými ublažájemaja! Vozzrí milostivno na predstojáščyja pred svjatóju ikónuju Tvojeju ľúdi sijá, usérдно moláščyjasja Tebí, i sotvorí predstátel'stvom Tvojím i zastuplénijem u Sýna Tvojeho i Bóha nášeho, da niktóže otídét ot místa sehó tóšč upováňija svojeho i posrámlen v nadéžd'i svojěj, no da prijímet kíjzdo ot Tebé vsjá po blahómu izvoléniju sérđca svojeho, po núžd'i i potrebi svojěj, vo spasénije duší i vo zdrávije t'ílu. Naipáče že osiní i ohradí pokróvom Tvojím, Milosérdnaja Máti, Cérkov svoju Svjatúju, výšnim svojim blahoslovénijem archijeréji naša pravoslávnyja ukripí, mírom ohradí, i Svjat'ij svojěj Cérkvi cílych, zdrávyh, čestných, dolhodénstvujuščich i právo právjaščich slóvo svojeja ístiny dárui, ot vsích vídimyh že i nevídimyh vráh, so vsími pravoslávnymi christiány, milostivno izbávi, i vo pravosláviji i tvérđij víri do koncá vikóv nepostúpno i neizmínno sochraní. Priziráj blahosérđijem, Vsepítaja, i prizrínijem milostivaho Tvojeho zastuplénija na vsjú stránu nášu, hrády naša i hrád sěj, svjatúju obíteľ sijú, chrám sěj i duchóvnij vertohrád zd'í súščij, i na sijá bohátija Tvoja milosti neoskúдно izliváj, Tý bo jesí vsesíľnaja Pomóščnica i Zastúpnica vsích nás. Priklonísja k molítvam i vsích ráb Tvojich, ko svjat'ij ikóni Tvojeje zd'í pritekájuščich, uslýši vzdychánija i hlásy, ímiže rabí Tvojí molátsja na svjat'ím míst'i sém. Ášče že i inovírnyj i inopleménnik, zd'í prechoďá, pomólsitsja, uslýši, čadoľubívaja Hospože, u sehó čelovikol'úbni, i milostivno soďílaj, jáže k pómošč-i jemú i ko spaséniju. Ožestočénnyja že i razsíjannyja serdcý svojímí vo stranách nášich na pút' ístiny nastávi: otpáďšyja ot blahočestívyja víry obratí i páki svjat'ij Pravoslávňij Sobórnij i Apóstol'st'ij Cérkvi sopričtí. V dómich ľuděj Tvojich i vo

brátiji svjatýja obíteli sejá mír ohradí i sobľudí, v júnych brátstvo i smirenno-múdrije utverdí, stárost' podderží, ótroki nastávi, v vózrast'i soveršénňim súščyja umudrí, síryja i vdovícy zastupí, uťisnénnyja i v skórbech súščyja uťíši i ochraní, mladéncy vospitáj, boľáščyja uvračúj, plínénnyja svobodí, ohražďajušči ný prísno ot vsjákaho zlá bláhostiju Tvojéju, i uťíši mílostivnym Tvojím posiščénijem i vsjá blahod'íjuščyja nám. Dáruj že, Blahája, zemľi plodonósije, vzdúchu blahorastvorénije i vsjá, jáže na pólzu nášu dáry blahovrémenňyja i blahopotrébnýja, vsemóščnym Tvojím predstátel'stvom pred vsesvjatóju živonačál'noju Trojíceju, v jejáže chrámi predstoím vsí, nám pomohájušči. Préžde otšédšyja otcý i máteri, brátiju i sestry náša, i vsjá ot ľít drévnich ko svjaťij ikóni Tvojéj sěj pripádavšyja, upokój v selénijich svjatých, v míst'i pokójni, id'íže níst' pečál' i vzdychánije. Jehdá že prispíjet i náše ot žitijá sehó otšéstvije i k víčnij žizni preselénije, predstáni nám, Preblahoslovénnaja Dívó, i dáruj christiánskuju končínu žitijá nášeho bezboľíznenú, nepostýdnu, mírnu i Svjatých Tájin pričástnu, da i v búduščem víci spodóbimsja vsí, kúpno so vsími svjatými, bezkonéčnyja blažénnyja žizni vo Cárstviji vozľúblennaho Sýna Tvojeho, Hóspoda i Spása nášeho Iisúsa Christá, Jemúže podobájet vsjákaja sláva, čest' i poklonénije, so Otcém i Svjatým Dúchom, vo víki vikóv. Amíň.

Pripravila: **Juliána Polakovičová**

Zdroj: <http://www.patriarchia.ru/db/text/914010.html>

Poučenie sv. Jána Zlatoústeho

na zamyslenie

Proti tým, ktorí v chráme vyrušujú a z bohoslužieb odchádzajú pred ich koncom, sv. Ján Zlatoústý píše:

„Niektorí nepristupujú (k prijímaniu) s úctou, ale so zhonom, strkajúc jeden do druhého, hnevajúc sa, kričiac, karhajúc a tlačiac na svojho blížneho, plní zmätku. O tom som aj ja sám často hovoril a neprestanem hovoriť. Vari nevidíte, aké slušné správanie vládne na (pohanských) olympijských hrách, keď organizátor prechádza po ihrisku s vencom na hlave, oblečený do dlhých šiat, držiac v ruke palicu a hlásateľ oznamuje, aby bolo ticho a poriadok? Vari to nie je škaredé, že tam, kde vládne diabol, je tak ticho a tam, kde Christos pozýva k sebe, vládne rámus? Na ihrisku ticho a v chráme krik! Na mori pokoj a v prístave búrka...! Keď si pozvaný na obed, nesmieš vyjsť skôr, než ostatní, aj keď si sa najedol skôr, a tu, pokiaľ sa ešte koná strašná tajina Christova, pokiaľ ešte trvá bohoslužba, v polovici všetko nechávaš a odchádzaš? Ako sa to dá odpustiť? Ako ospravedlniť? Judáš sa v onú strašnú noc pričastil a rýchlo odišiel, aj keď všetci ostatní ešte zostali za stolom. Hľa, koho príkladu sa podobajú tí, ktorí sa ponáhľajú preč pred posledným d'akovaním!“

Spracoval: **prot. Peter Soroka**

Zdroj: Beseda na Bohojavlenie

Pravoslávna náuka o stvorení hovorí, že Boh priviedol všetko, čo existuje od neexistencie k existencii. Biblický popis stvorenia sveta nachádzame hneď v prvej kapitole 1. knihy Mojžišovej. Všetko, čo existuje, okrem Boha, bolo stvorené Bohom. Boh však nestvoril všet-

ko jednotlivo a naraz. Vytváral prvotný základ a potom počas dlhého obdobia zrodil ďalšie stvorenstvá. „...Nech zem vydá zeleň..., nech sa hmýria vody živými tvormi..., nech vydá zem rôzne druhy živých tvorov...“ (1 Mjž. 1, 11. 20. 24).

Stvoríť znamená vytvoríť z ničoho, priviesť k jestvovaniu to, čo predtým nejestvovalo. Boh je s určitosťou tvorcom všetkého. Koná postupne v čase a prostredníctvom vecí, ktoré predtým vytvoril a dal im životodarné schopnosti a moc. Čo Boh vytvára, vytvára „veľmi dobré“: nebesá, zem, planéty, zvieratá a nakoniec človeka (1 Mjž 1, 31). Boh je potešený svojím dielom, ktoré vytvoril iba za jedným účelom a to kvôli účasti na jeho vlastnej, nestvorenej božskej existencii a kvôli životu podľa Jeho vlastného dychu života (1 Mjž 1, 30; 2,7). Netreba však zabúdať na pôsobenie a prítomnosť Božieho Slova a Božieho Ducha. Boh Otec vytvára všetko, čo existuje cez Jeho Božie Slovo – „pretože Boh povedal a bolo“ a svojím Božím Duchom, ktorý „sa vznášal nad vodami“ (1 Mjž. 1,2).

Boh miluje všetko, čo stvoril svojou večnou láskou a keď je Jeho materiálny výtvor zničený hriechom, robí všetko, čo je v Jeho silách, aby ho zachránil. Kde Boh miluje celý svoj výtvor, pre svoju dobrotu a lásku k človeku, ostáva Boh Otec vo svete, ktorý stvoril. Všadeprítomnosť Boha Otca je jedna z Božích vlastností Stvoriteľa a priamo je vyslovená v modlitbe k Božiemu Duchu v úvodnej modlitbe pravoslávnej bohoslužby: „Carju Nebésnyj, Utíšiteľu, Duše istiny, iže vezd'í sýj i vsjá ispolňajaj, sokróvišče blahích i žizni podateľu, priidi i vselisja v ný, i očisti ný ot vsjákijsa skverny, i spasí, Blaže, dúšy naša.“

Pretože jediný skutočný a živý Boh je prítomný nad všetkými a pre všetkých, zahŕňa a obklopuje každého svojou nebeskou starostlivosťou a ochranou. Apoštol Pavol hlásal Aténčanom, že či si to už človek uvedomuje, alebo nie, „Ním žijeme, hýbame sa a trváme,“ lebo „On nie je ďaleko od nikoho z nás“ (Sk. 17, 27 – 28).

Spracovala: **Radka Baková**

Zdroj: HOPKO, Thomas, Základy Pravoslávnej viery I., Vierouka, Prešov, 2012, s. 35-37.

Milé deti, v tomto čísle Istiny sme si pre Vás pripravili zopár úloh. Veríme, že sa niečo nové naučíte. Úlohy nám zašlite prosíme do redakcie Istiny najneskôr do 05.05.2014. Vyžrebovaný výherca bude odmenený. Prajeme Vám veľa úspechov!

1. Poukladajte správne slovíčka do viet:

a) Cárstvo, i Sýna, i Dúcha, i prísno, i vo vikóv.

Pomôcky: nýňi, víki, Blahoslovéno, Svjatáho, Otcá

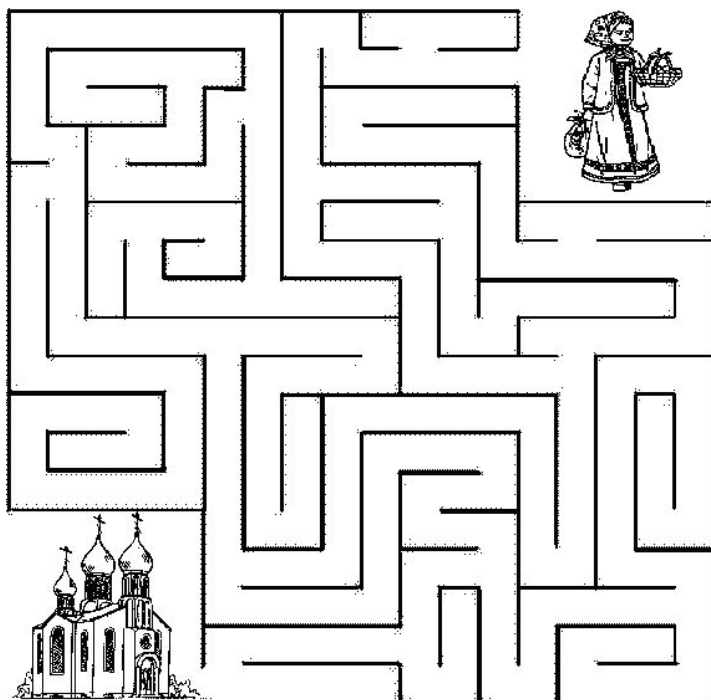
b) Voskresénije Tvoje Spáse, ánheli pojút na, i nás na spodóbi sérdcem Tebé

Pomôcky: sláviti, nebesích, Christé, zemlí, čistym

c.) Christós iz, smértiju popráv, i vo hrobích darová.

Pomôcky: mértvych, smért', život, voskrése, súščym

2. Nájdí cestičku k chrámu:

3. K slovám doplňte čísla:

čaša _____, biskup _____,
kříž _____, diakon _____,
Evanjelium _____, kupola _____,
kadidlo _____, mitra _____.

3.

1.

7.

8.

6.

9.

5.

2.

4. Prepíšte básničku od Ludmily Šandalovej písanými písmenkami:

Pascha Hospodňa

Poťičku zurkotlivýj,

šťastlivý tvoji vodý!

I stromý šťastlivý.

I hora, z jakoj schodiš.

Obmývaš verbinu.

A davaš jej silu -

radostnu novinu

ponese v ned'ľu.

V ned'ľu velikodňu

i nad'ij veliku.

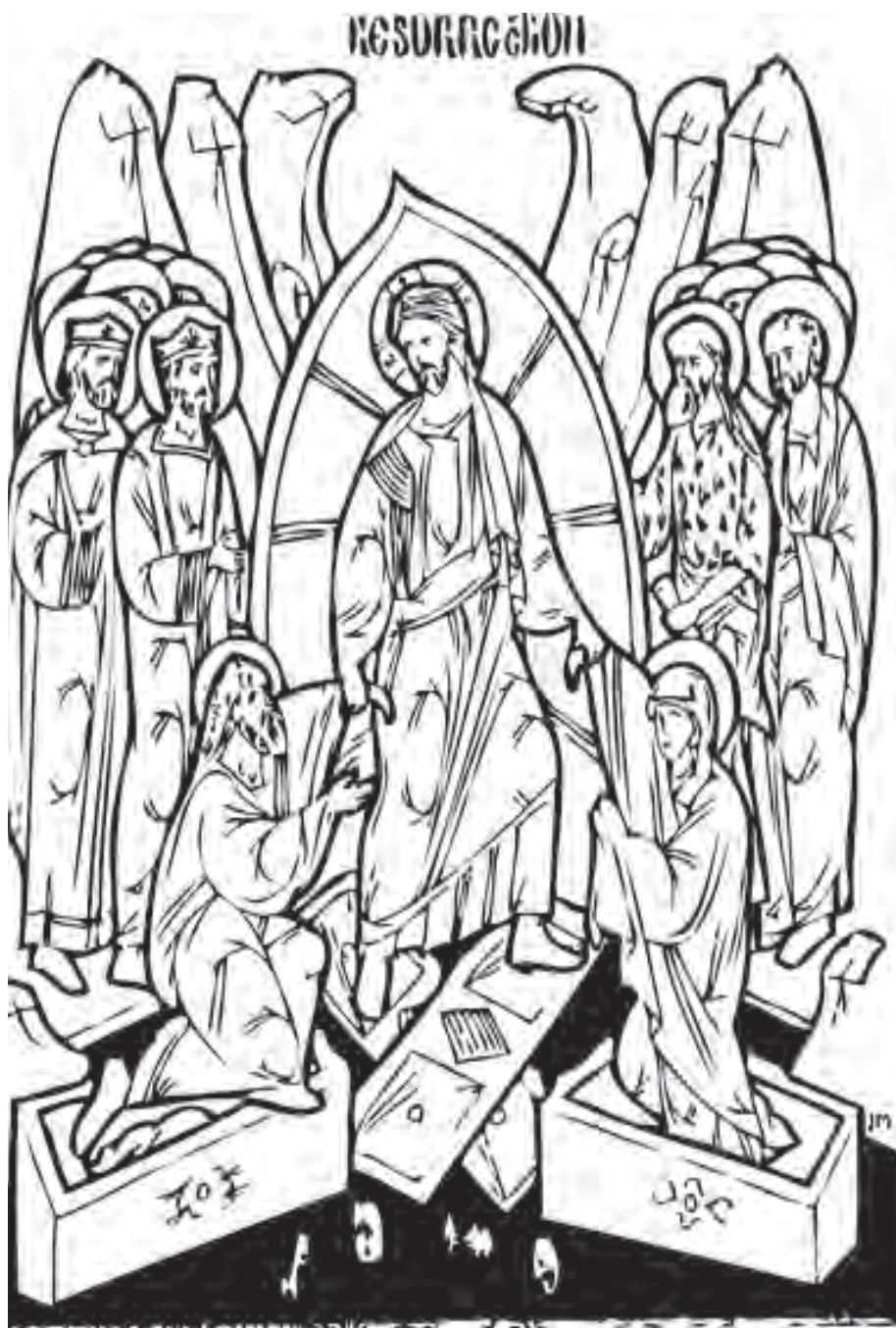
Paschu Hospodňu

v prut'aným košýku.

5. Vymaľujte obrázok:

6. Vymaľujte obrázok:

Istý otec prišiel na Svätú Horu Atos, aby navštívil starca Paisija. Trápil sa, lebo dcérenka mala v hlave nádor a lekári jej dávali len niekoľko mesiacov života.

Prišiel k starcovi, dal mu nejaké oblečenie dievčatka, aby ho prežehnal, a prosil ho, aby sa aj on modlil za jeho dcéru.

V tom momente mu starec hovorí: „Ja sa pomodlím, ale aj ty ako otec musíš vykonať nejakú obeť pre lásku k svojmu dieťaťu, pretože Boh je veľmi „dojatý“ láskou, pre ktorú sme schopní sa obetovať.“

A on sa ho pýta: „Ako sa mám obetovať, otče?“

Starec Paisij mu hovorí: „Aké vášne máš? Obetuj nejakú svoju vášeň.“

Muž kvôli duchovnej neznalosti mu odpovedá: „Neviem, aby som mal nejakú vášeň.“

Vtedy mu starec hovorí: „Fajčíš?“

„Áno“, odpovedá muž.

„Zbav sa toho z lásky k svojmu dieťaťu a Boh ho uzdraví.“ On mu prisľúbil a skutočne prestal fajčiť. Dievčatko sa pomaly začalo uzdravovať, až lekári nakoniec skonštatovali, že sa dievčatko úplne uzdravilo.

Otec však zabudol, nedodrжал svoj sľub Bohu a opäť začal fajčiť. Ale zároveň sa znovu začala prejavovať rakovina u jeho malej dcéry a vyústila do predošlého vážneho a nenapraviteľného stavu.

Vtedy otec dievčatka zase prišiel na Svätú Horu a opäť navštívil starca Paisija, aby ho ešte raz poprosil.

Starec mu povedal: „Keďže si otcom a nie si úprimný, a neobetuješ jednu vášeň, bez ktorej sa môže zaobísť tvoje telo, kvôli životu tvojho dieťaťa, potom ani ja ti nemôžem v ničom pomôcť.“

Mnohí prichádzajú a prosia ma, aby som sa pomodlil za vyriešenie ich problému a ja sa z celej duše modlím a ich problém robím svojím problémom. Avšak za žiadnu cenu nemôžu uveriť a uvedomiť si, že hlavným predpokladom, aby bola modlitba Bohom vypočutá je to, že v ich duši musí byť pokorný úmysel, pretože len vtedy ho Boh vypočuje. Inak, hoci by Ho prosili všetci svätí i anjeli, nevypočuje modlitby, pretože to by uškodilo...(tomu, kto prosí s pyšným úmyslom).

Pripravila: **Zuzka Sadílková**

Zdroj: Jeromonach Christodoulos Svätohorský, Starec Paisij, Prešov 1999.

Otázky a odpovede

Otázka: „Sláva Isusu Christu! Otče, chcela by som sa opýtať ohľadom jedál vo voskresnom košíku. Aký majú význam, prečo ich vlastne svätíme? Ďakujem.“

Odpoveď: „Slava i vo viky Bohu! Najlepšiu odpoveď na Tvoju otázku môžeme nájsť v modlitbách na posvätenie paschálnych jedál. Ich obsah je nasledujúci: „Prizri Hospodi Isuse Christé, Bože náš, na brášna mjas, i osvjatí ja, jákože osvjatil jesí ovná, jehóže Tebí privedé vímij Avraám, i áhnca, jehóže Tebí Áveľ vo vseplódi je prinesé: podobni i tel'cá upitánnaho, jehóže žréti povelil jesí synovi Tvojemú zablúždšemu, i páki k Tebí vozvráščemusja: da jákože toj spodóbisja Tvojejá bláhosti nasladítisja, síce i osvjaščénných ot Tebé, i blahoslovénných, nasladímsja v píšču vsích nás. Tý bo jesí istinnaja píšča: i podátel' blahích, i Tebí slávu vozsyľajem, so beznačál'nym Tvojím Otcém, i s presvjatym i blahím i životvorjáščim Duchom, nýni i prísno, i vo víki vikóv, amíň.“ (Vzhliadni Hospodine Isuse Christe, Bože náš, na jedlá z mäsa a posväť ich tak, ako si posvätil baránka, ktoré Ti priviedol verný Abrahám, aj jahňa, ktoré Ti priviedol Ábel ako spaľovanú obeť a tiež aj vykŕmené teľa, ktorého si prikázal obetovať pre svojho syna, ktorý poblúdil, no potom sa opäť vrátil, aby tak, ako sa on nasýtil Tvojej dobroty, nasýtili sme sa aj my jedlom, ktoré si pre všetkých nás posvätil a blahoslovil. Lebo Ty si pravdivý pokrm a darca dobra a Tebe slávu vzdávame s bezpočiatočným Tvojím Otcem, i s presvätým, blahým a oživujúcim Duchom, teraz, aj vždy, aj na veky vekov, amen). Druhá modlitba

znie takto: „Vladyko Hospodi Bože náš, ziždítel'u i sodíteľ'u vsích, blahosloví mlekó ohustívšeje, s nímže i jáica, i nás sobľudí vo bláhosti Tvojejá, jáko da pričaščájuščasja ích Tvojích nezavistnopodátel'nych daróv ispólnimsja i neizhlahólannyja Tvojejá bláhosti. Jáko Tvojá deržáva, i Tvoje jest' Carstvo, i síla, i sláva, Otcá, i Sýna, i Svjatáho Ducha, nýni i prísno, i vo víki vikóv, amíň.“ (Vládca a Hospodine Bože náš, ktorý si všetko učinil a stvoril, požehnaj zahustené mlieko (napr. tzv. hrudku) a s ním aj vajcia a nás zachovaj (ochráň)

vo svojej priazni a доброте, aby sme sa s prijatím Tvojich štedro dávaných darov naplnili aj Tvojou nevýslovnou dobrotivosťou. Lebo Tvoja je moc a Tvoje je aj Kráľovstvo, aj sila, aj sláva Otca i Syna i Svätého Ducha, teraz, aj vždy, aj na veky vekov, amen).

Z vyššie uvedených slov modlitieb je vidno, že paschálne pokrmý sa prinášajú Bohu na posvätenie preto, aby ich Boh blahoslovil (požehnal) a prostredníctvom nich aby blahoslovil aj všetkých nás, aby nás nimi chránil, utvrdil vo svojej доброте, naplnil mnohými darmi a naučil svojej neopísateľnej dobrotivosti. Prinášaním jedál na posvätenie vyjadrujeme vieru, že všetko, čo máme, je od Boha, že sme Mu za to vďační a že On je pre nás tým najdôležitejším Pokrmom, ktorý môže nasýtiť nielen naše telá, ale aj duše, a dať nám večný život. Táto myšlienka nás vedie k tomu, aby sme sa v deň Paschy určite neuspokojili iba s mäsom a inými jedlami, ale s radosťou prijali hlavne Isusa Christa. On je Pascha, On je podstata a zmysel celého sviatku, On je Život, Vzkriesenie, Cesta, Spása, aj Chlieb, ktorý k nám zostupuje z neba. Nech nikto nezostane na Paschu duševne a duchovne hladný bez Christa!

S láskou v Christu

prot. Štefan Pružinský, ml.“

Naše telo

na zamyslenie

Brat, nepočuješ apoštola ako hovorí, že „naše telo je chrámom Svätého Ducha, ktorý je v nás“ (1Kor 6, 19)? A tiež, že „my sme chrám Boží“ (1Kor 3, 16 – 17)? Neviete, že ste Božím chrámom a Duch Boží prebýva vo vás? (...lebo Boží chrám je svätý, aj vy buďte svätí). Ako hovorí Boh: „Budem prebývať v nich a budem ich Bohom.“ Teda ako by v tom (v tele), čo je od prirodzenosti určené, aby sa stalo Božím príbytkom, mohol nehodne činiť ten, kto má rozum? Ako Boh umiestnil rozum do tela? Či On zle učinil? Brat, keď niekto očistí svoje telo zdržanlivosťou, citovú časť naplní Božou láskou, túžba sa stane podnetom cností a predstaví sa pred Bohom cez modlitbu morálne očistenej mysle, získava a vidí vo svojom vnútri blahodať, ktorá bola prisľúbená tým, ktorí majú čisté srdce. A vtedy by bolo možné hovoriť spolu s apoštolom Pavlom, že Boh, ktorý povedal, aby svetlo svietilo v tme, v osobe Isusa Christa zasvietilo v našich srdciach svetlo poznania Božej slávy. Hovorí, že máme tento poklad v hlinených nádobách, v telách, v osobe Isusa Christa, k poznaniu slávy Svätého Ducha. Ak teda budeme držať náš rozum v telách, budeme konať nedôstojne voči genialite rozumu? Kto by to mohol povedať? Žiadny duchovný (človek), ale len ten, kto má rozum nahý od Božej blahodati.

Pripravila: **Nika**

Zdroj: Starec Paisij

Otče v tých dňoch oslavujete 50 rokov službý Pravoslavnoj cirkvi, što Vas privedlo ku myšlienki, žeby ste ša staľi svjaščennikom?

Kedže moji rodiči byľi christijane, pravi-delni jem s nimi chodil do chramu. Mij staršyj brat Petro byľ svjaščennik. Už jak 14 ročnŷj jem v cirkvi čital apostol. Okrem toho jem i každyj deň čital Svjaščennoje pisanije. Čitil jem, že na moju duchovnu službu mňa prizval sam Hospod' Boh. Na študia jem sja priholosil bez vedomia rodičiv.

Jak sobi spominate na svoji začatkŷ na pervoj farnosti?

Moje perše cerkovne selo (obec) od roku 1964 byľo selo Becheriv. Začatkŷ nebyľi pro mene ľehkŷ, na farnost' mňa poslaľi išči bez štatnoho suhlasu. Pervu bohoslužbu jem odslužŷľ na Kvitnu neďil'u, nasľidoval strastnŷj týždeň i Pascha. Pervŷj pivrik, kvol'i nevhodnŷm ubitovacŷm podminkam, jem na farnost' dochodil. Calkom jem na cerkovnŷm sel'i služŷľ necalŷch 12 rokov.

Što byľ počas Vašoj duchovnoj službŷ najtažšŷj moment?

K najťažšŷm momentom svojoj dovhoročnoj službŷ považuju svoji začatkŷ na farnosti v Becherovi, de v t'ím čaši byľi v sel'i dva chramŷ, dvoje kantore a i ľude byľi rozd'ilenŷ. Za štyri rokŷ sja mi podarilo ľudi zjednotiti. Po udalost'ach v roku 1968, ale došlo zas ku jich rozd'il'ňu.

Što byľ počas Vašoj duchovnoj službŷ najpozitivnišŷj moment?

Jednŷm z mnoho pozitivnŷch momentŷiv, kotrŷ ša mi zarŷľi do pamjaťi, byľa výstavba chramu v fil'ijalnŷm sel'i Ondavka. Pôvodni tam byľa ľem schatrana zvonica, kedže bývalŷj chram zhoril pred veľo rokami. Od vtedajšoho ONV sme pritŷm maľi ľem suhlas na výstavbu zvonici. Chram jem po dokončňu i sam výsvjatil, kedže býv postavenŷj bez suhlasu štatnŷch orgaňiv. Medži totŷ najpozitivnišŷj momentŷ považuju i výstavbu novoho chramu na mojim sučas-nŷm cerkovnŷj sel'i v Orjabiňi (Jarabiňi).

Jak ša možeme v dnešnej dobi poučity z udalost'och rokoch 1968-1969 a 1989-1991?

Rik 1968 byľ ľažkou skuškou pre všŷtkŷch duchovnŷch našoj Cirkvi. Pre-veril jich postoj ku Pravoslavnoj cirkvi a odd'il'il „plevŷ od pšenici“. Tých,

koťrý ostal'i virný Pravoslavnoj cerkvi, išči vecej dal dokopý, što v tých časoch ša prejavovalo mnohýma spoločnýma stritnuťami na jednotlivých cerkovných selach. Podobný nepokojný udalosti sme zažývali i po novembri 1989, keď nas vyháňali z našých chramiv, a ťažko býlo ľudy presvidčity o výstavbi nových. Býlo jim to čudne, že po dovhyých rokoch spoločného nažývaňa, budú v seľi stojaty dva chramý. I mušili sja rozhodnuti, ci budú pravu viru chraniti, abo „starým muram služýti“.

V dnešních dňoch sobi propominame i 115 rokiv od narodžiča o. Ignatija Čokinu, koťrýj býl Vaš vzdialenýj pribuznýj. Jakýj najvýznamnišýj pre Vas moment ste s nim prežýti?

O o. Ihnatiju chcu povisti slovami sv. apostola Pavla, že jak Božýj služobnik žýl v terpezlivosti, sužičach, nedostatkoch, nepokojoch, namahach, postoch i čistoti. Jak monach, ku pravdam Božým prisnýj, i jak duchovnýj, obetavýj služobnik Bohu i ľud'om. Moľil sja nad chorýma, jaký za nim chodil'i s chorobami ťilesnýma i duševnýma. Šýtký, što ku nemu chodil'i, od Trebišova, Michalovec, Humennoho i z našoj okoličy, v našým rodičovským domi prespavali. Jedným slovom býl to čolovik veľikej obeťi. Mene naučil čitaty cerkovnoslovjanský po udarenijach i aplikaciju osmých hlasov „Išov Černec od monastýrja“, kotru jem ja neskirše naučil na fakult'i svojich rovesnikiv. O otcu Ignatijovi išti povju dašto, što hvarit o joho serdco: „Od mala jem kantoroval o. Ignatijovi v cerkvi, jak jem spominal, naučil mňa toho veľo, ale v rodyňi ša gazdovalo, a i ja mušil pomahati rodičam. Raz jem o. Ignatijovi povil, že nemožu iti rano kantorovati, bo nam trebalo iti skoro rano kositi travu na šino. Ta o. Ignatij mi povil, žeby jem ľem prišol, že vin mi pomože. Ta ja pišol kantorovati, odslužýli sme bohosluziča, a potim sme s o. Ignatijom kosili travu cilýj deň.“ Naše posľidne spoločne stritnuťa býlo v Orjabiňi, v roku 1976, jak prišol do nas na Roždestvo Christovo.

Što je najpodstatniše v žývoti pravoslavneho christijana? Jak bý mal žýty pravoslavnýj christian?

Pravoslavnýj christijan bý mal býty na samýj pered čolovikom, samým sobom a poznaty svoju hrichovnojst, omýlnojst, skromnojst i pokoru, bo de ne je pokorý tam neje Boha. Mal bý sobi uvedomity, že duchovnýj žývot pravoslavneho christijana ne je o tom, jaký sme býli, ale ČIM SME OSTALI. Pravoslavnýj christijan bý mal žýty po Jevanheliju, poznati pravdy svjaščennoho pisanija, istoriju Pravoslavnoj cerkvi i to, že holovou Cerkvi je Isus Christos

Otcovi duchovnomu pri príležitosti joho 50-ročného služiča pre Christovu Cerkov i jubilea 78 rokiv narodžiča, prajeme mnohaja i blahaja lita!

Za rozhovor ďakuje **Miroslav Knap**

Sv. tajina Jeleopomazania sa často nahrádza pojmom „soborovanie“ (vykonáva sa „soborne“ za prítomnosti viacerých duchovných). Čo je cieľom týchto modlitieb? Po prvé - odpustenie, po druhé - uzdravenie.

Dôležité je definovať, aké hriechy sa človeku odpúšťajú v sv. tajine Jeleopomazania. Nehovoríme o hriechoch, ktorých sme si vedomí, ktorým sa snažíme vyhýbať, ktoré priznávame na sv. spovedi. Sú to práve tie hriechy, ktoré si neuvedomujeme kvôli našej duchovnej pustote a necitlivosti. Zhrešíme a zabudneme na to, alebo to jednoducho nepovažujeme za hriech. Avšak, hoci sú to hriechy nevedomé, hriechy to sú a ťažia našu dušu. Aj od nich je nutné našu dušu očistiť. Odpúšťajú sa aj hriechy ťažko chorým ľuďom, ktorí nemajú vo svojom trápení a bolestiach toľko síl, aby postrehli tie priestupky, ktoré by za iných okolností úprimne vyznali na sv. spovedi. Takže, ak sa snažíme úprimne kajať počas svojho života, tak počas soborovania sa nám odpúšťajú tie hriechy, na ktoré sme si na sv. tajine pokánia nespomenuli pri vyznávaní hriechov.

Čo sa týka uzdravenia – bez pochyb sa chorý človek môže po modlitbách uzdraviť, ak je na to vôľa Božia. Svedčí o tom množstvo svedectiev. Zrejším zámerom je posvätiť choré telo a zjednotiť utrpenie človeka s utrpením Christa. Posvätené telo tým nadobudne silu a súženie chorého človeka nepovedie k smrti jeho duše.

Tak ako aj iné tajiny, aj Jeleopomazanie má korene v Evanjeliu, kde bolo ustanovené samotným Christom. V Evanjeliu podľa Marka, kapitola 6, v. 7, 12-13 sa píše: „Nato zavolať si Dvanástich a začal ich rozosielať po dvoch; dal im moc nad nečistými duchmi... Vyšli teda a kázali pokánie, vyhánali mnohých démonov, olejom pomazali mnohých nemocných a uzdravovali ich.“ Sväté pomazanie pomáhalo telesne aj duchovne chorým ešte pred utrpením nášho Spasiteľa a pomáha dodnes. Svedectvo o jeleopomazaní nájdeme aj v Jk 5, 14-16: „Je niekto medzi vami chorý? Nech si zavolá starších Cirkvi a nech sa nad ním modlia a pomazú ho olejom v Hospodinovom mene. A modlitba viery uzdraví chorého a Hospodin ho pozdvihne. A ak sa dopustil hriechov, odpustia sa mu. Vyznávajúce si teda navzájom hriechy a modlite sa jeden za druhého, aby ste boli uzdravení“.

Pri obrade by mali byť siedmi kňazi, hoci v praxi ich je väčšinou menej, no tajina je, samozrejme, platná.

Soborovanie sa vykonáva dvojakým spôsobom. Môže sa slúžiť doma nad jedným chorým, alebo sa môže vykonať v chráme nad množstvom veriacich. Je dôležité nezabudnúť na sv. tajinu Pokánia a Prijímania v čase Jeleopomazania.

Pripravila: **Lenka Štefancová**

zdroje:

<http://www.pravmir.ru/soborovanie-tainstvo-bolnyx-i-zdorovyx/#ixzz2xRg074WY>

HOPKO, Thomas. 1997. Základy Pravoslávnej viery II, Bohoslužby. Prešov, 2013, s. 32.

ПОМИНАЙТЕ НАСТАВНИКОВ ВАША, ИЖЕ
ГЛАГОЛАША ВАМЪ СЛОВО БЖІЕ... (Hebr. 13, 7)

Určite všetci vieme, čo nás čaká 20. apríla. Tak ako píšú pravoslávne bohoslužobné knihy, prázdnikov prázdnikov, tórzestvo jest' tórzestv. Pascha Christova. No pre nás pravoslávnych na Slovensku je zaujímavý aj dátum 8. apríl. Mnohým však tento deň nič nehovorí. Práve 8. apríla 2014 ubehne 115 rokov od narodenia otca igumena Ignatija Čokinu. Tento veľký podvižník sv. Pravoslávnia bol prvým z Rusínov na našom území, ktorý prijal mníšsky postrih a bol mníchom v monastieri sv. Jóva Počajevského v Ladomirovej. Ako veľký misionár obchádzal obce východného Slovenska a hlása

o pravdivej Christovej viere. Každý z nás pozná určite jeho pôsobenie v Hrabskom, kde zakladal pravoslávnu cirkevnú obec, alebo v Krásnom Brode, kde staval pravoslávny chrám. No len málo ľudí vie, že jednou z týchto obcí je aj obec Tibava, okr. Sobrance. Práve v tejto, skoro celej uniatskej obci stojí ešte aj teraz pravoslávny kríž, postavený práve o. Ignatijom. Dôvodom k postaveniu bolo to, že na pozemku, kde tento kríž stojí, bola slúžená prvá pravoslávna sv. liturgia v Tibave. O tejto udalosti píšú aj noviny Pravoslavnaia Karpatskaja Rus. Tie o slúžení sv. liturgie v tejto obci píšú s obrovským nadšením. Píšú, že táto liturgia mala obrovský ohlas na miestne obyvateľstvo a mnohí potvrdili, že sa stanú pravoslávny. Žiaľ, z týchto slov zišlo a dnes o sv. Pravoslávii v tejto obci svedčí už iba tento sv. kríž. Aj napriek tomu, že v Tibave pravoslávny chrám nestojí a pravidelne sa pravoslávne bohoslužby neslúžia, svedok tejto udalosti stále stojí. Až donedávna bol zanedbaný, ale ak okolo neho prechádzate teraz, môžete spozorovať, že už je opravený a je aj obnovené Raspiatie. Podľa ústnej tradície Hospodin Boh, práve na modlitby o. Ignatija, uzdravil jedného nemocného zo spomínaného domu.

Ako znak veľkej úcty ku o. Ignatijovi Čokinovi sa pravoslávni veriaci každoročne schádzajú na sviatok Preobrazenia Hospodinovho na Horbe (hôrke pri Uličskom Krivom), kde oslavujú tento sviatok a takisto spomínajú na o. Ignatija, ktorý neochvejne a horlivo hlásal sv. Pravoslávie.

Pripravil: **diakon Miroslav Humenský**

Alexij Tóth, živý dôkaz a činiteľ obnovy pôvodnej viery našich predkov, sa stal svojím príkladom a neúnavnou horlivosťou za pravoslávie veľkým americkým misionárom, a má priamu zásluhu na tom, že tisíce prisťahovalcov z Uhorska, úradne ako gréckokatolíci, si tu obnovili svoje pravoslávie. Otec Alexij sa narodil v Šarišskej župe, v Kobylnici (Kobulnici) pri Giraltovcich, okres Vranov, 18. marca 1854, v rodine gréckokatolíckeho duchovného. Študoval v Užhorode a Prešove na gréckokatolíckom seminári. Na svjaščennika bol vysvätený 18. apríla 1878. Do roku 1887 bol tajomník biskupa a v 1881 menovaný za profesora kánonického práva a cirkevných dejín na Prešovskom seminári. V roku 1889 ako vdovec bez detí prišiel za prisťahovalcami do USA a to s povolením prešovského biskupa Jana Valya. Prišiel do Minneapolisu, aby sa ujal správcovstva cirkevnej obce pri chráme Panny Márie.

Katolícka cirkev považovala vystaňovalectvo do USA za síce tragický ale krátkodobý jav a nevenovala tomu pozornosť. Katolícka cirkev v USA bola za amerikanizáciu (odnárodňovanie), s čím súhlasil aj Vatikán, hoci s výhradami. Katolícki biskupi odmietali uznať uniatskych duchovných za katolíckych, a práve tak aj gréckokatolícku cirkev ako súčasť rímskokatolíckej cirkvi. Dôsledkom toho sa aj Alexij Tóth rozhodol urobiť to, o čom podľa jeho slov už aj v Európe sníval – vrátiť sa do Pravoslávnej cirkvi.

25. marca 1891 prijal biskup Vladimír Sokolovský, pôsobiaci na Aljaške, Alexija Tótha a jeho 361 veriacich na cirkevné obce do Pravoslávnej cirkvi. A práve toto jeho rozhodnutie vyvolalo veľkú odozvu v USA i v Uhorsku.

Na základe jeho činnosti sa ho niektorí duchovní báli, no veriaci ochotne počúvali jeho kázne, a na základe toho posilnili veriaci svoje pravoslávie na mnohých cirkevných obciach v USA - v Pensylvánii, Illinois, Bridgeporte, Connecticute, Yonkers, Passaic a New Jersey.

O činnosti A. Tótha boli informovaní aj v Uhorsku, kde pravoslávie považovali za hrozbu, ktorá nútila maďarskú vládu, aby požiadala Vatikán ustanoviť uniatskeho biskupa do USA, aby napravil škody, ktoré vznikli na gréckoka-

tolickej cirkvi. Na základe toho tu vzniklo biskupstvo, na ktoré v r. 1907 ustanovili biskupa, aby bránil uniatom prijímať pravoslávie.

Horkaj vo svojom článku uvádza konkrétny zoznam duchovných, ktorí sa pridali k A. Tóthovi:

Zápotocký Ján, duchovný z prešovskej eparchie, pôsobil v Kingstone,

Vislocký Gabriel, z eparchie prešovskej, pôsobil v Olifant, PA, Skranton,

Obuškevič Theofan, premyšlská eparchia, gymnázium skončil v Prešove,

Dzubaj Alexander, z mukačevskej eparchie, stal sa pravoslávny biskupom, za čo ho rímskokatolíci zatvorili do konca života do kláštora,

Hruška Hrihorij, ľvovská eparchia, pôsobil v Nex Jersey Siti, prvý redaktor pravoslávnych novín Svät, Sloboda,

Volkej Eugen, mukačevská eparchia, pôsobil v Hazeltone, PA, stal sa prvým sekretárom A. Tótha,

Jackovič Štefan, z mukačevskej eparchie, pôsobil v Mikisporta a aj ako pomocný duchovný vo Wilkes – Barre, PA,

Chanat Nikifor, organizátor Sojedinenia Bratstiev. Vydávali noviny a vypracovali ústavu organizácie, pôsobil v Passajeu,

Šeregi Alexander, spolupracovník Sojedinenia Bratstiev, pôsobil v New Yorku,

Lavrišin Augustin, pôsobil v Maleon Siti,

Lavrišin Kornel, pôsobil v Osceolla Mills,

Stekovič Mikuláš, pôsobil vo Wilkes Barre,

Hulovič Cyril, pôsobil vo Frilande. Ten chcel, aby zhromaždenie sa nekonalo u predsedu zhromaždenia A. Tótha, ale v hoteli,

Andruchovič Konštantín, pôsobil v Senondih,

Komstakevič Ivan,

Lachovič Zenon,

Kochanik Peter, rodák z Becherova, okr. Bardejov, pôsobil v Passaicu v štáte New Jersey, postavil tu chrám, faru, školu a knihovňu. V New Yorku zorganizoval spolok zvaný Emigrantský dom, kde dávali finančnú pomoc a hľadali zamestnanie pre prisťahovalcov, našich krajanov,

Voljanský Iva, pôsobil v Shendanoch, Pensylvánia, bol prvým duchovným z Uhorska na Americkej zemi a roku 1885 ako prvý začal stavať chrám.

Pripravil: **čtec Matúš Kostičák**

zdroje:

IVAN, R.: Obnova pravoslavia na území Slovenska, Svidník 2007, s. 7.

HORKAJ, Š. – PRUŽINSKÝ, Š.: Pravoslávna Cirkev na Slovensku v 19. a 20. storočí, Prešov 1998, s. 62.

HORKAJ, Š.: Pravoslávni duchovní konca 19. a v prvej polovici 20. storočia pochádzajúci z Uhorska pôsobiaci v USA. In: Pravoslávny teologický zborník. PU v Prešove, PBF 1999, roč. XXII (7), PTZ s. 192-193.

HORKAJ, Š.: Pravoslávni duchovní konca 19. a v prvej polovici 20. storočia pochádzajúci z Uhorska pôsobiaci v USA. In: Pravoslávny teologický zborník. PU v Prešove, PBF 1999, roč. XXII (7), PTZ s. 194-195.

HORKAJ, Š.: Pravoslávni duchovní konca 19. a v prvej polovici 20. storočia pochádzajúci z Uhorska pôsobiaci v USA. In: Pravoslávny teologický zborník. PU v Prešove, PBF 1999, roč. XXII (7), PTZ s. 195-196.

HORKAJ, Š.: Pravoslávni duchovní konca 19. a v prvej polovici 20. storočia pochádzajúci z Uhorska pôsobiaci v USA. In: Pravoslávny teologický zborník. PU v Prešove, PBF 1999, roč. XXII (7), PTZ s. 195-198.

Sójový tvaroh

2 l sójového mlieka bez príchute, 3 citróny, $\frac{3}{4}$ šálky vriacej vody

Mlieko dáme do hrnca a privedieme do varu. Šťavu z citrónov vyžmýkame do vody. Do horúceho mlieka pridáme tretinu citrónovej vody, zamiešame, prikryjeme a počkáme 5 minút. Po 5 minútach pridáme ďalšiu tretinu, zamiešame, prikryjeme a počkáme ďalších 5 minút. Nakoniec pridáme zvyšok citrónovej vody, zamiešame, prikryjeme a necháme ešte 15 minút postáť. Mlieko sa nám zráža a vytvárajú sa v ňom hrudky. Pripravíme si sito, na ktoré dáme hustú gázu alebo kuchynskú utierku a zrazené mlieko scedíme. Jemnosť tvarohu závisí od toho, ako veľmi vzniknutú hmotu vyžmýkame. Z tohto množstva dostaneme asi 500g tvarohu. Tento tvaroh môžeme používať ako klasický tvaroh.

Marokánky

300ml sójového mlieka, 100g cukru (stačí aj menej), 100g hladkej múky, 150g sójových vločiek, alebo ovsených, 300g aj viac kandizovaného ovocia (bez E120) alebo sušeného ovocia, 100g mandlí, 100g hrozienok a podľa chuti aj iných orieškov (výborné sú pistácie a kešu)

Vločky nahrubo pomelieme v mixéri. Sójové mlieko, cukor a mleté vločky privedieme do varu a zahustíme múkou (nebojte sa, hrudky sa v tom nerobia). Chvil'ku povaríme, až hmota zhustne a necháme vychladnúť.

Medzitým si pripravíme ovocie a oriešky. Mandle zalejeme horúcou vodou a olúpeme. Potom ich pokrájame na menšie kúsky (rovnako tak aj prípadné ďalšie oriešky). Pokiaľ bolo kandizované ovocie alebo hrozienka a sušené ovocie chemicky ošetrované, tak ho zalejeme horúcou vodou a vodu zlejeme. Väčšie hrozienka a sušené ovocie môžete pokrájať na menšie kúsky.

Do pripravenej vychladnutej kaše vmiešame ovocie a oriešky. Na plech dáme papier na pečenie a kladieme na neho malé kôpky pripravenej zmesi. Tieto marokánky sa už neroztekajú, takže ich môžete dávať pomerne blízko k sebe. Rúru predhrejeme na 120°C a pečieme asi 45 minút až hodinu.

Hotové marokánky môžeme máčať v rozpustenej čokoláde.

22. februára 2014 sa v ženskom monastieri Samtavro (Gruzínsko) konalo odkrytie pozostatkov známeho celému pravoslávnenému svetu, prepodobného starca, modlitebnika a čudotvorca Gabriela. S modlitbami k hrobu starca sa prišlo pokloniť 700 tisíc ľudí, vrátane chorých a detí. Týmto sa splnilo proroctvo prepodobného Gabriela o tom, že k nemu príde polovica Gruzínska. V predvečer boli odkryté pozostatky jeho duchovných otcov - prepodobných sv. Georgia a Joana. Odkryté mošči starca Gabriela boli sprievodom s krížmi prenesené do katedrálneho chrámu Sveticchoveli a neskôr budú prenesené do tbiliského katedrálneho chrámu Presvätej Trojice.

Pripravili: **Anastasia Markheva a Anička**

Zdroj: pravoslavie.ru

PCO Kručov vás pozýva na majáles

Kedy: 17.mája 2014 o 18.hod

Kde: Kultúrny dom Kručov

Cena vstupného je 20€ na osobu

Hrá hud.skupina :KARIN

Tešíme sa na Vašu účasť

tel: 054 7181680, 0904 974 909

email: pcokrucov@centrum.sk

Každý rok v čase Veľkého pôstu organizuje Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku súťaž, ktorá nesie názov „Prednes duchovnej poézie, prózy a spevu“. Tentokrát sa konala v sobotu 29. marca 2014 v štvrtom veľkopôstnom týždni. Súťaž prebieha už tradične v priestoroch

Detského domova sv. Nikolaja v Medzilaborciach. Program sa začal molebnom v kaplnke sv. Nikolaja, po ktorom nasledovala v jedálni prezentácia účastníkov a samotný prednes príspevkov. Tie sa prednášali spamäti v slovenskom, rusínskom, ruskom aj ukrajinskom jazyku. Po prednese bol pripravený chutný obed a po ňom sa už napäto čakalo na vyhlásenie výsledkov. Na tejto Bohu milej akcii sa zúčastnili aj sninské deti, ktoré navštevujú pravoslávne náboženstvo. Z našich deviatich účinkujúcich si odniesli domov diplomy a ceny za pekné druhé miesto dve súťažiacie: v kategórii B (od 7 do 10 rokov) Terezka Miková (ZŠ P.O. Hviezdoslava) a v kategórii C (od 11 do 15 rokov) Sofia Bandurčinová (Gymnázium). Dievčatám blahoželáme a tešíme sa na budúci jubilejný 10. ročník. Zároveň ďakujeme mládežníkom, ktorí sa podieľali na príprave tohto krásneho podujatia. Nech Boh žehná všetkým, ktorí sa namáhajú v Jeho mene.

Pripravila:
matuška Tatiana Kerekaničová

**PCO STARÁ LUBOVŇA ORGANIZUJE
POZNÁVACÍ ZÁJAZD DO GRÉCKA
CHALKIDIKI, THESSALONIKI, METEORY
10 DNÍ (9 NOCÍ)**

CENA: 400,- €

- 1. TURNUS: 29. 6. 2014 - 10. 7. 2014
- 2. TURNUS: 20. 7. 2014 - 31. 7. 2014
- 3. TURNUS: 10. 8. 2014 - 21. 8. 2014
- 4. TURNUS: 24. 8. 2014 - 04. 9. 2014

**BLIŽŠIE INFORMÁCIE
NA KONTAKTNOM ČÍSLE
(J. PETER POLAKOVIČ)**

KONTAKT: 0918 338 959